

Türkiye'de kira geliri elde eden gerçek kişilerin sayısı on yıl önce 500 bine yakinken 2013'ün Eylül ayı itibarıyla bu rakam 1 milyon 560 bine gelmiş durumda. Bunların bir kısmı işyeri kirası elde edenler. Ayrıca bu istatistiğin dışında işyeri sahibi ya da kira ödeyen "kurum" pozisyonunda yine milyonlar var.

Diğer vergi mükellefleri sayılarına göre bu alanda önemli bir artış var. Görüyoruz ki, bu artışta kira gelirlerinin bankalara yatırılması zorunluluğunun etkisi büyük. Son yıllarda Gelir İdaresi'nin mükelleflere mektuplar gönderip "vergi-ceza uyarısı"nda bulunmasının da mükellef sayısını artırdığı ayrı bir gerçek.

Yani, birçok şey "kayıt" altında. Üstelik bugün beyana tabi gelirleri sadece gayrimenkul sermaye iradından ibaret olan mükellefler yıllık gelir vergisi beyannamelerini istemeleri halinde elektronik ortamda doğrudan kendileri dahi gönderebiliyor.

Hal böyleyken bazı yaygın medyada çıkan, "kiracılar tarafından bankaya ödenen işyeri kira bedellerinin gider kaydedilebilmesi için banka dekontu yanında ayrıca gider pusulası düzenlenmesi gerektiği" yanı sıra "bunu yapmayanların ceza ödeyebileceği" ifadeleri biraz kafaları karıştırmış gibi.

Bu iddiaya kaynak olarak, Kocaeli 1 Vergi Dairesi Başkanlığı'nın verdiği 16 Mayıs 2013 tarihli bir özelgesi gösteriliyor. Bilindiği üzere özelge, kişilerin talebi üzerine vergi idaresi tarafından verilen görüştür ve talep eden kişiyi bağlar. Ancak özelge; Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından "sirkü"ye dönüştürülürse tüm mükellefler için uyulması zorunlu bir hukuki belge olur.

Konumuza dönelim... Bilindiği üzere, işyeri kiralamalarında yazılı kira sözleşmesi yapılması bir zorunluluk. Sözleşmede kiranın brüt tutarının

Ekinci'nin yeri özeldi

Geçen hafta yitirdiğimiz çok değerli arkadaşım, meslek mücadelesinde her zaman yanımızda yer alan Oktay Ekinci'ye bir kez daha bu satırlar aracılığıyla Tann'dan rahmet, yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı diliyorum. Yüksek mimar, çevreci ve aydınlanmacı dostumun toprağı bol olsun...

belirtilmesi ve bu tutar üzerinden damga vergisinin hesaplanması gerekir. Vergi uygulamalarında kira sözleşmeleri hukuki bir belgedir. Bu belge, kira ödemelerinin "banka dekontu" veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü aracılığıyla yapılması suretiyle düzenlendiğinde bir bütünlük oluşturur.

Yani, kira ödemelerinde ayrıca "gider pusulası" düzenlenmesi zorunluluğu olduğunun iddia edilmesi "dar bir yorumdur." Üstelik, gider pusulasının hangi hallerde düzenleneceği 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 234. maddesinde, açık bir şekilde belirtilir. "Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve

çiftçilerin" ifadesi sonrası "3. vergiden muaf esnafa" tanımıyla şu hükme yer verilir:

"Yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulası vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmündedir. Bu belge, birinci ve ikinci sınıf tüccarların, zati eşyalarını satan kimselerden satın aldıkları altın, mücevher gibi kıymetli eşya için de tanzim edilir.

Gider pusulası, işin mahiyeti, emtianın cins ve nevi ile miktar ve bedelini ve iş ücretini, işi yaptıran ile yapanın veya emtiayı satın alan ile satanın adlarıyla soyadlarını (tüzel kişilerde unvanlarını) ve adreslerini ve tarihi ihtiva eder ve iki nüsha olarak tanzim ve bir nüshası işi yapana veya malı satana tevdi olunur..."

Hatırlatmak gerekir ki, madde hükmünde yer alan "vergiden muaf esnaf" tanımlaması 193 sayılı Gelir

İşyeri Kirası ve 'Olmayan Ceza!'

Vergisi Kanunu'nun 9. maddesinde de yer alır. Bu maddede, işyerini kiraya verenler sayılmadığı gibi işyeri kira ödemelerinde "gider pusulası" düzenleneceğine ilişkin bir hüküm de bulunmaz.

Bugüne dek işyeri kira ödemelerinde "gider pusulası" düzenlenmemekten bir kere dahi cezai yaptırım uygulanmadığını vurgularsak, iddianın pratikte de bir karşılığı olmadığı anlaşılabilir.

Eğer hâlâ tereddüt duyanlar varsa, 213 sayılı VUK'un "İspat Edici Kâğıtlar" başlıklı hükmünün dikkatle okunmasını öneririm. Kanunun 242. maddesinde "diğer vesikalar" bölümünün tanımı ise şöyledir: "...Tüccarlar evvelki maddelerin dışında kalan ve bir hüküm ifade eden veya icabında bir hakkın ispatına delil olarak kullanılabilen mukavelename, taahhütname, kefaletname, mahkeme ilamları gibi hukuki vesikalarla ihbarname, karar örnekleri, vergi makbuzları gibi vergi evrakını dosyada muhafaza etmeye mecburdurlar."

Sonuç olarak; işyeri kira ödemelerinde gider pusulası düzenlenmesinin bir zorunluluk olmadığı ve cezai yaptırım uygulanamayacağı, spekülatif bir amaç yoksa, "tartışılmayacak" kadar net.

Doğum raporu onayı kalktı

Çalışan annelerin en önemli sıkıntılarında birisi, SGK ile anlaşması olmayan hastanelerde doğum yapmaları halinde SGK'den geçici iş göremezlik ödeneği, yani istirahat parası almakta yaşanan sorunlardı. Para alabilmek için raporlarını devlet hastaneleri sağlık kurumlarına onaylatmaları gerekiyordu.

Bu konuda olumlu bir düzenleme yapıldı. 1 Ekim 2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan ilgili yönetmelikteki değişikliğe "ancak analık sigortasından düzenlenen istirahat raporları için onay şartı aranmaz" cümlesi eklendi.

Böylece SGK ile sözleşmesiz sağlık hizmet sunucuları tarafından verilen analık istirahat raporlarının SGK ile sözleşmeli sağlık kuruluşlarınca onaylanması durumunda geçerli olması kuralına son verildi. Ancak SGK ile sözleşmesiz sağlık kuruluşlarından analık istirahat raporu alan sigortalılar aldıkları raporları manuel ortamda SGK'ye teslim etmeleri gerekiyor. İşverenler ise sigortalıların ibraz edecekleri söz konusu raporları yine manuel çalışmazlık kaydı giriş ekranı aracılığıyla SGK'ye bildirmek durumunda.

ASKERLİK BORÇLANMASI EMEKLİ EDER

15 Aralık 1960 doğumluyum. İlk SSK sigortalı oluşum 1 Ocak 1985. Toplam 4900 gün prim ödemem var. Ne zaman emekli olabilirim? **Ahmet Doğan**

25 yıl sigortalılık süresi, 48 yaş ve 5225 prim gün sayısı ile emekli olabileceksiniz. Askerlik borçlanması hakkınız varsa, emekliliğiniz hemen gerçekleşir.

SORU - CEVAP

Sorularınız için malicozum@ismmmo.org.tr adresine mail atabilirsiniz. Tüm sorular e-posta ile tek tek cevaplanacaktır.